

SHIR HATZAFONS RITUALER

Om Progressiv Jødedom

Shir Hatzafon er medlem af Liberal Judaism, som er en af de to grene af progressiv jødedom i Storbritannien.

Progressiv jødedom har sin oprindelse i 1800 tallets Tyskland og rabbiner Abraham Geiger's ideer. Som alle grene af jødedom går Shir Hatzafon ind for social retfærdighed og høje etiske værdier. Vi forsøger så vidt muligt at være inkluderende og åbne overfor nye medlemmer og de mange som kommer som gæst i vores synagoge.

De sidste mange år har Shir Hatzafon afholdt undervisning for personer, som har udtrykt et ønske om at konvertere til Jødedom. De har været fra Danmark, Norge, Sverige og Litauen. Omkring 70-80 mennesker har konverteret siden 2003.

Shir Hatzafon

I Shir Hatzafon praktiseres der ligestilling mellem kønnene. Kvinder og mænd sidder sammen i synagogen. Kvinder deltager i gudstjeneste på lige fod med mænd. Ligeledes accepterer Shir Hatzafon personer uanset seksuel orientering.

Gæster

Gæster er velkomne i Shir Hatzafon. Af sikkerhedsmæssige hensyn, skal de dog kontakte os forinden og medbringe kørekort eller pas. Vi forventer selvfølgelig, at de udviser respektfuld adfærd i synagogen.

Ritualer i Shir Hatzafon

Der findes mange centrale ritualer i jødedom.

Shabbat (Sabbaten)

Shabbat starter fredag aften ved solnedgang og slutter lørdag aften ved solnedgang. I Shir Hatzafon fejrer vi fælles shabbat aften ca. 11 gange om året.

Shabbat aften ritualer:

- Der tændes to stearinlys, mens man siger en velsignelse for at byde hviledagen (dvs. Shabbat) velkommen.
- Der skænkes et lille glas vin pr. person som først må drikkes efter en velsignelse.
- Efter en velsignelse brydes brødet (challa dvs. et flettet brød) i mange stykker og der drysses salt på. Hver person får derefter et stykke at spise.

Derefter er der buffet. I Shir Hatzafon serveres ikke kød. Maden er oftest vegetarmad og/eller fisk (dog ikke skaldyr).

Efter maden er der religiøse sange eller en religiøs diskussion om et aktuelt emne.

Shabbat lørdag formiddag fejres ca. 11 gange om året i Shir Hatzafon.

Gudstjenesten ledes oftest af vores rabbiner og to musikere.

Højdepunktet er oplæsning fra Torah'en. Torah'en består af et pergament rulle, håndskrevet på hebraisk, med de fem første mosebøger fra det gamle testamente. Shir Hatzafon ejer en enkelt Torah rulle, som vi fik foræret af en menighed i Californien. Den er temmelig værdifuld. Det tager et helt år at læse torah'en fra start til slut, hvorefter der rulles tilbage til starten.

Torah'en er delt op i afsnit (kaldet for Parashot), og medlemmer af menigheden bliver kaldt op for at læse en velsignelse, hvorefter rabbineren læser eller messer det aktuelle afsnit.

Enkelte gange om året afholdes der Bar- eller Batmitzvah hvor en 12/13-årig dreng eller pige overtager ledelsen af en del af gudstjenesten og læser op eller messer et Torah afsnit, som de har forberedt sig på i flere måneder.

For unge jøder er overgangen fra barn til voksen (at have ansvar for sin egen religiøse praksis) en vigtig del af jødisk liv og jødisk identitet. Overgangen mellem barn og voksen markeres ved en Bar mitzvah for drenge og en Batmitzvah for piger, som består af de samme ritualer. Den unge som står Bar- eller Bat mitzvah læser et eller flere afsnit op fra Torah'en, og han/hun holder efterfølgende en tale, som oftest med udgangspunkt i Torah afsnittet. Bar- eller Batmitzvah handlingen indgår i den almindelige lørdagsgudstjeneste i synagogen.

Der er en del bønner og velsignelser som skal læses op eller synges som indledning til Torah oplæsningen. Fællestemaet er at bede for evig fred og at takke G-d for hans/hendes gode gerninger og venlighed overfor os. Bønnerne er gamle og traditionelle og er skrevet på en meget smuk, poetisk og stilfuld måde.

De fleste bønner er på hebraisk, men vores bønnebog er med danske og engelske oversættelser, så alle har mulighed for at tage aktiv del i gudstjenesten.

Vi beder en bøn for Det Danske Kongehus og for staten Israel.

Rabbineren giver en prædiken efterfølgende.

De afsluttende bønner er en bøn om at de syge kan opnå hurtig helbredelse, og en bøn (Kaddish) for de, som ikke er blandt os mere.

De Høje Helligdage

De høje helligdage Rosh Hashannah (det jødiske nytår) og Jom Kippur (forsoningsdag) i september / oktober (varierende datoer pga. lunar kalender). Disse dage markeres i Shir Hatzafon ved en hel række gudstjenester. På Jom Kippur er det skik at man faster i 25 timer, hvis helbredet tillader det.

Helbredet går altid forud for ritualer i Jødedom.

Gudstjenester på de høje helligdage afholdes hovedsageligt på hebraisk og engelsk, da der ikke findes en bønnebog på dansk.

Pesach

Pesach er en anden vigtig højtid i den jødiske kalender, som bliver fejret i Shir Hatzafon. Der deltager ofte omkring 70 medlemmer og gæster til seder aften. Man genfortæller historien om Israeliternes flugt fra Ægypten (2. mosebog) og frigørelse fra slaveriet. Der er mange ritualer forbundet med seder. F.eks. et fad med forskellige symboler, en dusk persille, peberrod, en forbrændt lammeknogle, et hårdkogt æg og charoseth (en blanding af revet æble og hakkede nødder som symboliserer den mørtel, som israelitterne brugte under deres konstruktionsarbejde som slaver). Der drikkes fire kopper vin og der spises matzah (udsyret brød) til seder og otte dage frem.

Andre jødiske højtider

Blandt andre jødiske højtider som bliver fejret i Shir Hatzafon kan der nævnes Sukkot (høst). Simchat Torah hvor årets Torah aflæsning er overstået, og man starter forfra med skabelshistorien og Purim hvor man fejrer, at Israelitterne i den gamle Persien blev reddet fra en masse af Dronning Ester og Shavuoth. Alle disse højtider er tilknyttet ritualer.

Babyvelsignelse

Ligestillingen mellem drenge- og pigebørn bekræftes gennem en baby velsignelse, hvor barnet bliver budt velkommen til menigheden og til et liv som jøde. Dette foregår oftest ved Shabbat gudstjenestens afslutning og er en festlig begivenhed, hvor mange familiemedlemmer deltager.

Brit (Omskærelse af drengebarnet)

En central del af jødisk liv er omskærelse af drengebarnet. Traditionelt bliver drengen omskåret på ottendedagen efter fødslen. Ritualer er for mange en helt afgørende del af jødisk identitet. Brit-ritualet forgår ofte i hjemmet eller på et hospital eller klinik.

Vielse

Da det ikke længere er muligt for Shir Hatzafon at opnå bemyndigelse til at foretage vielser, plejer vi at råde vores medlemmer til, at de bliver viet borgerligt. Derefter kan vi arrangere en religiøs velsignelse for dem. Hvis begge parter er jøder, kan velsignelsen foretages under den traditionelle bryllupsbaldakin (eller chuppah) og med den rituelle knusning af et vinglas.

Begravelse

Shir Hatzafon har fået tildelt eget sektion i Københavns Kommunes Vestre Kirkegård. Der er evig gravfred på en jødisk kirkegård, så gravene bliver aldrig slettet. Der er for tiden (januar 2019) fem personer begravet her.